DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.**— rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 4 JANUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 1. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1854.

Bij deze Courant behoort een bijvoegsel.

Wij zijn met dit nommer genaderd tot den tweeden jaargang van den *Oostpost.* Men vergunne ons een oogenblik stil te staan bij, en een blik te werpen op den weg door ons afgelegd. Bij de oprigting van dit weekblad was het onze bedoeling de middelen van publiciteit, zoo schaars in *Nederl. Indië*, te vermeerderen en uit te breiden. Met dit materieel belang wilden wij tevens een moreel belang bevorderen. Wij wilden niet alleen om onze advertentien gelezen worden, waarvan de plaatsing toch voor een groot gedeelte afhing van de gunst, waarmede het publiek onze onderneming ondersteunen zou, wij hadden het oog geslagen op de behoefte aan onderwijs en voorlichting van dat groote gedeelte der bevolking van den Nederlandsch Indischen Archipel, wien het Indische bloed met het Europesche door de aderen vloeit. Wij wijdden den eersten halven jaargang bijna geheel aan artikelen, die tot het doel moesten medewerken, om deze onze medechristenen op te wekken zich uit den toestand van moedeloosheid en onverschilligheid op te rigten waarin zij zich bevonden. Wij bragten hulde aan zoovelen hunner, die een schitterend bewijs geven, wat energie en wilskracht kunnen uitwerken, zelfs bij het bestaan van beperkte middelen en bekrompen omstandigheden. Wij hoopten dat men de handen in elkander zoude slaan, om ons te helpen die heilzame oogmerken te bevorderen. Gedeeltelijk heeft zich te dien opzigte meerdere werkdadigheid ontwikkeld, maar wij twijfelen of de opmerkzaamheid aan onze artikelen gewijd, daar van de aanleiding zij geweest. Wij vonden in 't algemeen niet die deelneming, welke wij verwacht hadden. De schuld lag vermoedelijk aan ons. Ligt hebben wij die teedere snaar van het Indische volksleven te hard aangeslagen, den juisten toon niet getroffen. Ligt was de tijd nog niet gunstig om zulke kiesche belangen openlijk te behandelen, of wel den vorm van een weekblad daartoe ongeschikt. Wij begrepen in het belang der zaak zelve, hare behandeling tot een ander tijdstip te moeten uitstellen en onder gunstiger omstandigheden in eenen anderen vorm onze denkbeelden te verspreiden.

Intusschen had de *Oostpost* reeds in de eerste weken eene verandering ondergaan. Wij stelden den dag der verschijning van Zaturdag op Woensdag; de ondervinding leerde ons spoedig dat deze verandering het publiek aangenaam was. Ook den omvang of het formaat van ons blad vergrootten wij bij het begin van het tweede kwartaal. Wij stootten vroeger gedurig op het gebrek aan ruimte tot plaatsing van hetgeen ons voor de vermelding belangrijk voorkwam. Heeft *de Oostpost* door die vergrooting aan belangrijkheid van inhoud gewonnen? . . . Wij laten de beslissing hiervan liefst aan onze lezers. Dit alleen kunnen wij als eene daadzaak aanvoeren, dat bij eene tweede algemeene verspreiding, die door ons in Julij gedaan werd, het aantal geabonneerden tot het dubbele klom. Door die groote deelneming, welke onze ijverige pogingen om het publiek aangenaam te zijn, zoo krachtdadig ondersteunde, wordt *de Oostpost* thans bijna over geheel *Java* gelezen, ja zelfs op de meest verwijderde plaatsen van onzen Nederlandsch Indischen Archipel.

Oplettend op hetgeen het publiek aangenaam of niet aangenaam was, lieten wij bij den aanvang van het tweede halfjaar eene rubriek weg, welke in plaats van gunstig of van het regte standpunt beoordeeld te worden, tot vele onaangenaamheden aanleiding gaf. In navolging namelijk van een ander weekblad op *Java*, wilden wij medewerken, in het belang van den handel, tot de bevestiging van het handelscrediet, en plaatsten daartoe een zeer beknopt verslag van de zittingen van den raad van Justitie, welke alhier elken Woensdag plaats heeft. De publiciteit, welke wij gaven aan zaken, door den raad van Justitie, bij *openbare zitting, met opene deuren* en dus *voor het publiek* behandeld, vond afkeuring. Men betwistte ons het regt de namen te vermelden van beklaagden en klagers, welke hun twistgeding aan de uitspraak der regtbank onderwierpen. Men heeft niet geschroomd den uitgever zware bedreigingen te doen, indien hij het wagen dorst de namen van enkelen, die daarbij betrokken waren, te noemen. Was het echter gemakkelijk ons regt tot mededeeling te verdedigen en bedreigingen te verachten, minder aangenaam was ons werk wanneer ons tot weglating dier namen beleefde en vriendelijke vertoogen werden gedaan. Dan werd ons de opgenomen taak te moeijelijk, omdat wij moesten weigeren en niet partijdig mogten zijn. In dit moeijelijk dilemna, de beide partijen steeds tegen ons en bij de publieke opinie weinig ondersteuning, besloten wij voortaan die mededeelingen weg te laten, en . . . wij hadden vrede.

In den loop van 1853 kwam de roem, de uitbundige toejuiching tot ons over, die in Europa en Amerika de schrijfster behaalde van den Amerikaanschen roman *Uncle Tom's cabin.* Met onvolprezen lof bepleitte *Mrs. Beecher Stowe* de zaak van regt en menschelijkheid. In treffende kleuren schetst zij het afschuwelijke van den slavenhandel af, zooals die in Amerika bestaat, en met den bijbel in de hand, bewijst zij, dat het den christen niet geoorloofd is zijnen medechristen, onder welke kleur en in welk land, als slaaf, als roerend eigendom te bezitten en te overheerschen. Medegesleept door de belangrijkheid der zaak, welke onze geheele sympathie verwierf, door de afwisselende tooneelen, waarin zij den wezenlijken toestand van den Amerikaanschen slaaf vertoont, en voor de verbaasde christenheid de gruwelen ontsluijert door den slavenhandel verwekt, wilden wij onzen begunstigers doen deelen in het genot dat ons de lezing van dat werk had verschaft, en besloten daarvan eene vertaling uit het oorspronkelijke te geven. In ieder nommer van den *Oostpost*, van af de maand Julij, zouden wij, zoo was onze belofte, de derde pagina daaraan wijden. Wij hebben trouw hieraan voldaan en velen der geabonneerden hebben van nommer tot nommer met klimmende belangstelling dit verhaal gevolgd. Wij meenen echter dat het bij den nieuwen jaargang beter is eene wijziging te brengen in den vorm onzer vertaling. Wij hebben, naarmate wij vorderden, de kolommen der derde pagina in een boekdeel van 12vo-formaat herschapen, en om niet, gelijk tegen het gebruik zoude zijn, bij den aanvang van 1854, met ledige handen voor U te verschijnen, verzoeken wij U, mijne Heeren, deze nederige gifte wel te willen aannemen. Velen Uwer zijt vermoedelijk door bezigheden, of wel door het wegraken van een nommer, of eindelijk afgeschrikt door de lengte van het verhaal (te lang welligt, en alléén in dien zin, voor een weekblad) verhinderd geworden de roman van *Mrs. Stowe* te lezen. Thans nu het een boekdeel is geworden, valt U dit gewis gemakkelijker. Het tweede deel zal met den meesten spoed worden afgewerkt en U insgelijks gratis worden toegezonden. (*)

Door die wijziging bekomen wij eene ruimte, welke wij willen wijden aan de mededeeling van meerdere nieuwsen handelsberigten.

Een aantal onzer geabonneerden bevindt zich op korteren of verderen afstand van deze plaats. Voor velen hunner heeft de rubriek van advertentien weinig of geene waarde; zij hebben aanspraak van ons te vernemen, wat hier en elders voorvalt; wij willen, in 't kort, voortaan zijn, wat de meeste der dag- en weekbladen voor hunne geabonneerden zijn en behooren te wezen. Wij zullen hierover niet uitwijden, eene eenvoudige inzage van de eerste nommers van den tweeden jaargang van den *Oostpost* zal onzen lezers de veranderingen doen kennen, welke wij in de redactie gebragt hebben.

(*) Tot ons leedwezen zijn wij verpligt aan onze geabonneerden mede te deelen, dat wij door de traagheid der binders niet bij magte zijn met dit nummer van den *Oostpost* het beloofde 1ste deel der *Negerhut* aan allen toe te zenden. Met het volgende nummer hopen wij echter aan onze belofte te kunnen voldoen.

Wij willen deze gelegenheid niet laten voorbij gaan zonder een vooroordeel aan te tasten, waartegen wij te worstelen hebben. Wij hebben het vroeger meermalen gezegd en wij herhalen het hier, dat wij dankbaar zijn voor de gunst, welke het publiek aan onze onderneming geschonken heeft, en toch konden wij nog meerderen voorspoed genieten, indien wij slechts . . . *officieel* waren. Wij zijn niet officieel!?— Vraagt gij ons waarom wij dat niet zijn als wij kunnen, wij antwoorden u omdat wij niet regt weten hoe wij daartoe moeten geraken. Wij kunnen daartoe niet komen omdat wij niet begrijpen, wat dat woord in den regtstreekschen zin voor ons beteekent. Zijdelings heeft het de beteekenis dat de advertentien bij ons geplaatst, genoegzame kracht en invloed missen. Welke kracht, welken invloed, vraagt gij ons:— wij weten het niet. Met uitzondering van de *Javasche Courant* en den *Java-Bode*, staat ons debiet volkomen gelijk met de overige *Javasche Weekbladen.* De *Oostpost* is over geheel Indië, dit kunnen wij bewijzen, verspreid; de aankondigingen van het plaatselijk bestuur verkrijgen wij gelijk met alle anderen; dat bestuur zoowel als de Hooge Regering heeft geene uitzondering voor geen onzer. De meerdere vrijheid welke de drukpers aan het bestuur van den tegenwoordigen Gouverneur-Generaal te danken heeft, genieten wij allen in gelijke mate en zijn wij ook solidair verantwoordelijk voor het misbruik dat daarvan kan gemaakt worden. Wij zijn dus wel degelijk even officieel, of in-officieel, als gij wilt, als al onze overige confraters.

Ten slotte bevelen wij onze onderneming in de gunst van het publiek aan; en wenschen den goedgunstigen geabonneerden *Heil en Vrede* !

De Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

van den **24**sten tot den **28**sten December 1853 Nos. **103—104**.

Bij Koninklijk besluit van 3 Augustus 1853 no. 70, is de gepensioneerde eerste luitenant der infanterie van het indisch leger, H W. van Oijen, in aktive dienst bij dat wapen hersteld, en zulks in zijnen daarbij vroeger verkregenen rang en ancienniteit.

Z. Ex. de Gouverneur-Generaal heeft bij onderscheidene besluiten:

Benoemd: Tot assistent-resident van Agam (Sumatra's Westkust), W. F. Godin, thans assistent-resident van Priaman.— Tot assistent-resident van Priaman (Sumatra's Westkust), H. Diepenhorst, thans assistent-resident van Agam.— Tot advocaat en prokureur bij den raad van justutie te Samarang, mr. C. J. F. Mirandolle.— Bij het korps Papangers, Mooren en Bengalezen te Batavia, tot 1en luitenant-adjudant, J. C. Sayers; tot 1en luitenant G. Warnar; en tot 2en luit. E. G. Sersansie.— Bij de infanterie van den Barissan van Madura, tot 2en luits. raden Gondo Yoedo; Wiero Amoek; Ario Djaingrat; raden pandjie Soero Kesoemo; raden Abdul Djamidin; raden Abdul Moekamel; Moijo Loedro; en Sierno Boijo.— Tot kapitein raden Ario Djoijo Negoro; tot 1en luits. pangeran Pakoe Ningrat, raden Abdul Safoedin en raden Mohamat Hawicloedin.— Bij de schutterij te Padang, tot 2en luit. auditeur, jhr. mr. E. A. J. D. Dibbets.— Tot intendant der 2e kl. bij de mil. adm. M. Nordmann, thans onder int. 1e kl.— Tot apotheker 2e kl. bij de mil. gen. dienst, L. C. van der Veen, thans apotheker 3e kl.— Tot adjoint bij den generalen staf, de 2d luit. der inf. J. B. du Puij de Montbrun; met bepaling, dat hij à la suite van het wapen der inf. zal gevoerd worden.— Tot adjudant bij den chef van het wapen der artillerie, de 2e luit. H. N. Lindwurm, thans onder-konstrukteur bij den artillerie-konstruktiewinkel te Soerabaya.— Tot onder-konstrukteur bij den artillerie-konstruktiewinkel te Soerabaya, de 2e luit. H. G. Bouwmeester, thans adjunkt bij den komm. der art. in de 3e mil. afd.

Gesteld: Ter beschikking van den direkteur der kultures, J. van Es, ambtenaar 2e kl.

Opgedragen: De waarneming der betrekking van hoofdintendant der mil. adm. aan den intendant 2e kl. M. Nordmann.

Magtiging verleend: Tot het uitreiken eener akte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige praktijk te Samarang, aan W. R. Severing.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan J. N. Grimmius, ambt. op wachtgeld.

Eervol ontslagen: Op verzoek, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de kont. 1e kl. bij de land. ink. en kult. C. Beer.— Op verzoek, als kollectrice van het klein zegel te Batavia, mevr. de wed. S. J. de Kock van Leeuwen, geb. Reijnst.— Op verzoek, uit Zr. Ms. mil. dienst, onder toekenning van pensioen, de 2e luit. der inf. C. J. Kaiser; en de intendant 1e kl. van de mil. adm. W. C. Filet.— De kapitein raden Djoijo Sahitro; de 1e luit. Setjo Nollo en Werio di Logo; en de

2e luits. Diepo Troeno, Merto Djoijo, Werio Setjo, Nolo Potro en Wongso Dangoe; allen dienende bij de inf. van den barrisan van Madura. — Wegens vertrek, de 2e luit. auditeur bij de schutterij te Padang, mr. A. M. Fokker.

Ontslagen: Uit 's lands dienst, de mil. ambt. 2e kl. magazijnmeester van het kleeding magazijn te Samarang, L. Leduc. — De kommies op het residentie-kantoor te Pekalongan, J. W. Toorop, uit die betrekking.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(Voor het lad.) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **DONDERDAG** den **5**den dezer, des namiddags ten **4** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 2 *Januarij* 1854.

De Resident,
Namens denzelven,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

SOERABAYA, den 4den Januarij.

— Uit de *Extra Straits Times* van 22 December j. l. nemen wij de volgende hoogst gewigtige tijdingen over, welke voor het tegenwoordige zeker als de jongste kunnen geacht worden.

Malta, 12 November 1853. Dezen morgen hebben wij met de *Mentor* brieven van Constantinopol ontvangen, welke tot den 5den dezer dagteekenen.

De Engelsche en Fransche vloten liggen bij Theropia.

De Russische consuls hebben door het geheele Turksche rijk, zonder uitzondering, hunne vlaggen neergehaald, en hunne posten neergelegd, latende hunne landgenooten of beschermelingen onder de bescherming van Oostenrijk.

De tijding van den aanval op de sterkte van Itzactcha heeft zich bevestigd. Het gevecht duurde 5 uren, en de Russen verloren hunnen bevelhebber, 30 man en 2 kanonneerbooten. De Turken moesten echter de sterkte verlaten en naar de heuvels terugtrekken. Dit werd veroorzaakt door eene toevallige ontploffing van een buskruid magazijn door eene Russische granaat. Ook de stad geraakte in brand, en de inwoners vloden in de grootste verwarring. Deze gebeurtenis is echter weinig van belang in vergelijking van hetgeen wij later vernomen hebben.

De tijding van het gevecht bij Batoum, ofschoon vroeger niet algemeen geloofd, heeft zich dezen morgen insgelijks bevestigd; en alhoewel het niet veel meer dan eene schermutseling schijnt geweest te zijn, zoo werden er toch één Russisch generaal en 6 soldaten als krijgsgevangenen te Constantinopel opgebragt.

Ismail-Pacha is met een leger van 20,000 man over de Donau getrokken. De plaats der overtogt was bij Kalafat waar een scherp gevecht voorviel. De Russen moesten wijken, en vielen terug op hunne hoofdmagt. Zij verloren 6 stukken en telden eene menigte gesneuvelden en gekwetsten. De Pacha is thans bezig met zich te versterken en verwacht hulp om verder voorwaards te trekken. Dit nieuws heeft een ieder verbaasd omdat men algemeen van meening was, dat het leger van Omar-Pacha verdedigender wijze zou gehandeld en het nooit gewaagd hebben den vijand in zijne sterke stellingen aan te tasten.

De keizer van Rusland heeft bevolen in al de Russische kerken gebeden voor de vernietiging der ongeloovigen op te zenden; elken voorstander van de ortodoxe kerk aanbevelende, zijnen laatsten druppel bloed voor deze heilige zaak te storten! ?

Nog hebben wij dezen morgen vernomen dat er een tweede gevecht bij Batoum heeft plaats gehad. Een Turksch regiment viel de Russen aan, en dreef hen met de bajonet terug.

De Russen verloren op het slagveld 1000 man, 2000 geweren en 10 stukken geschut. Onder de gevangenen is een Russische prins, die naar Constantinopel opgezonden is.

Eindelijk hebben de Turken nog eene kleine sterkte in de nabuurschap veroverd.

Wij behoeven hier niet op te merken dat de estafette, welke beval de vijandelijkheden nog langer op te schorten, Omar-Pacha in handen kwam, toen de zoo even gemelde schermutselingen reeds waren voorgevallen.

Prins Gortzakaff heeft in de Vorstendommen de krijgswetten doen afkondigen.

De Porte heeft bekend gemaakt dat Z. H. tegen het begin der lente zelf denkt te velde te trekken, welke kennisgave de natie met de grootsten geestdrift vervuld heeft.

— Men leest in de *Samarangsche Courant*, dd. 13 *Nov.* De 27sten dezer heeft zich een Europeesch onderofficier het leven trachten te benemen door zich twee wonden met een zakmes toe te brengen, een aan den hals en een in den buik. Naar het *Stads-verband* overgebragt, zijn zijne wonden echter niet gevaarlijk bevonden. Men zegt dat hij het zakmes pas ten geschenke had gekregen van het meisje waarmede hij eerlang in het huwelijk dacht te treden. De reden tot deze daad is ons niet bekend, men meent dat zijne overplaatsing er aanleiding toe heeft gegeven.

Op den avond van dienzelfden dag is zekeren B. . . alhier in de stadsgevangenis gedetineerd en met eenigen zijner medgevangenen zittende praten op zijn stoel plotseling overleden. Men dacht aan zelfvergiftiging. Wij vernemen echter dat de lijkopening dit vermoeden niet heeft bevestigd, maar dat eene beroerte een einde aan zijn leven heeft gemaakt.

NEDERLAND.

— In Nederland heeft niets van overwegend belang plaats gegrepen. Men sprak van eene ministeriële verandering.

De heer van Reenen zou de portefeuille van Binnenl. Zaken verwisselen met die van Herv. Eeredienst, terwijl de portefeuille van Binnenl. Zaken zou worden opgedragen aan den heer Kempenaar of van de Heim van Duivendijke.

— De Cholera is over het geheele vaderland zeer afgenomen; nog slechts enkele voorvallen van Cholera-lijders hebben er plaats in *Rotterdam*, *Amsterdam*, *Delft*, *Schiedam* en *Dordrecht*.

— De duurte der levensmiddelen blijft steeds aanhouden. Schier algemeen is dan ook het arbeidsloon verhoogd zelfs zegt men dat de militairen hoogere soldij zullen genieten.

— In verband met de duurte hebben te Helmond, N. Brabant en Berboord (Friesland) ongeregeldheden plaats gehad; om de rust te herstellen zijn militairen afgezonden geworden.

— Men verneemt dat in onderscheidene steden des vaderlands door de Afdeelingen der Ned. maatschappij tot af schaffing der slavernij, pogingen worden aangewend om het gewigtige doel dier vereeniging te bereiken. De adressanten wendden zich daartoe bij eerbiedig rekwest aan Z. M. met de bede:

„ Dat het Haar moge behagen gepaste maatregelen te nemen, om de vrijverklaring der slaven in de overzeesche bezittingen tot stand te brengen. Zij meenen hoofdzakelijk dat de slavernij onvereenigbaar is met de voorschriften, den geest en de strekking van het Evangelie, en geven met vertrouwen de keuze der gepaste middelen tot de emancipatie geheel aan de wijsheid van Z. M. regering over

— Z. M. heeft aan Z. Exc. den Luit. Gen. jh. ridder de Stuers vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het versiersel van kommandeur der orde van het Legioen van Eer, hem geschonken door *Z.* M. den keizer der Franschen.

— Z. Exc. de Luit. Gen. de Stuers, nieuw bonoemd kommandant van het Indische, Leger, zoude den 15den Dec. j. l. met zijne familie 's Hage verlaten; om per mail de reis naar Java te ondernemen.

FRANKRIJK.

— Van bijzonder belang is uit dezen staat niets te melden.

— De duurte der levensmiddelen houdt in Frankrijk nog altijd de algemeene aandacht op zich gevestigd. Dientengevolge zijn er op verschillende plaatsen ongeregeldheden voorgevallen, die echter van geene ernstige gevolgen waren.

— Het gerucht, dat de keizer zich eerlang naar *Londen* zoude begeven, vindt zeer veel gloof. Men wil, dat de minister Fould, den keizer het gevaar om zich naar *Engeland* te begeven, zouden voorbehouden hebben. „Mijne Heeren, moet de keizer hierop geantwoord hebben, „ het is genoeg, dat ik u de zorg voor mijne ontvangst in Frankrijk overlaat, voor die in het buitenland zal ik zelf zorgen."

ENGELAND

— Er zou bij de Porte een plan bestaan om te Londen eene leening te sluiten van £ 2,500,000. Men gelooft echter, dat deze operatie weinig bijval in Engeland zal vinden.

— In het Engelsche kanaal heeft weder eene verschrikkelijke schipbreuk plaats gehad. Het Londonsche schip Dalhausie, groot 756 tonnen, bestemd voor Sydneij is des avonds, na een kamp van 12 uren tegen een vreeselijken zuidwesten storm, met man en muis vergaan. Ten minste is van de 60 personen, slechts 1 matroos levend aan land gekomen.

— Te Napels is eene geschrevene brochure verschenen, waarin onder anderen, voorkomt: „ De wereld zal nooit tot rust komen vóór dat het de gezamenlijk verbonden vorsten gelukt zal zijn, de Engelsche-roofzuchtige-natie te vernietigen, en haar uit de rei der volkeren te doen verdwijnen; vóór dat de Engelschen over de aarde verspreid zijn als *Joden*, en *London* als Jerusalem in puinhoopen verkeerd is; dan eerst zal *Europa* in veiligheid zijn. Laat ons op God bouwen! *Frankrijk* zal het doen. De tijd is nabij!"

— Als een staaltje van Engelsche fabriek-aristocratie, moge dienen, dat Thomas Salt te Saltaire, onlangs aan zijne vrienden een klein feestmaal heeft gegeven, op hetwelk 3700 personen, lords, maijors, hertogen en arbeiders, menschen van allen stand aanwezig waren. Na het middagmaal bragt hij zijne gasten met extra-spoortreinen en vele honderd equipaadjes naar 'St George Hall te Tradford, ter bijwoning van een opzettelijk voor hem ingerigt concert, op hetwelk de meest beroemde kunstenaars en kunstenaarressen ten koste van schatten gelds waren ontboden.

DUITSCHLAND.

— De berigten uit *Duitschland* zijn van belangrijkheid ontbloot. Er is sprake van een Europeesch congres, dat te Olmutz zou gehouden worden.

— Hoe groot het brieven verkeer in Berlijn is, kan blijken uit de omstandigheid, dat er 212 briefbestellers zijn, die dagelijks gemiddeld ieder 150 à 200 brieven bezorgen.

— De berigten nopens den wijnoogst in Oostenrijk luiden bijzonder gunstig. In geen 20 jaren is hij zoo goed uitgevallen en heeft op sommige plaatsen wel drie maal meer dan in vorige jaren opgebragt.

Marktberigten:

Amsterdam-Rotterdam 4 *November* 1853.

— *Koffij*, stil, de markt blijft echter in eene vaste positie verkeeren, de bevestigende berigten van eene min goede oogst op *Java* en in *Brazillie* heeft daartoe veel bijgedragen. De prijs voor ord. *Java* is niet onder 30 te noteren.

Thee, willig en in ordin. zwarte soorten tot vaste prijzen met veel vraag.

Java-Tabak, zonder omgang.

Suiker, de voorraad blijft beperkt; 1317 z. *Java* tot *f* 28 en 27½ per Carolina Agres, voetstoots op zeemonster No. 9 en 10 uit de eerste hand afgedaan.

Rijst, gezocht, vooral gepelde soorten, die zeer weinig aangeboden worden. Gep. *Java f* 10½ à 11. Ongep. Arracan *f* 9.

Specerijen, stil, zonder prijs verandering. Notenmuscaat No. 1 à 220 c. gezocht.

Verfwaren, *Java*-indigo zonder omgang.— *Java* Cochenille zonder verandering.

Huiden, zijn verkocht onder geheime prijzen; eene partij door zeewater beschadigd à 34¼ c.

Banka-tin, hoegenaamd geene vraag, onder *f* 71¼ niet te bekomen.

Zeetijdingen *pr. mail aangebragt*

Binnengekomen:

Texel, 25 October, Ambarawa, J. Buijkes, v. Bat.
28 „ Sagitta, D. Schaap, v. Bat. Sir Robert Peel, G. J. Soron, v. Bat.
Helvoetsluis, 20 Oct. van der Palm, R. A Ogterop, v. Bat.
26 „ Loopuijt, C. C. Bouwmeester, v. Bat.
27 „ Caroline Agnes, A. P. Morres, v. Bat.
28 „ Foster, H. W. Brodrick, v. Soerab.
2 Nov. Thos. Chodwick, A. Richardson, v. Soer.
Brouwershaven, 25 „ Anna, W. H. Cramer, v. Bat.

Uitgezeild:

Texel, 1 Nov. Azia, kap. C. Abrahams Jr., n. Bat.— Generaal Baron van Geen, kapt. G. Rotgans, n. Bat.— 2 Nov. Wildeman, kapt. S. Berkelbach v. d. Sprenckel, n. Bat.
Helvoetsluis, 24 Oct. Heilige Willebrordus, kapt. J. D. de Boer, n. New-Castle en O. I.
25 Oct. Joan Melchior Kemper, kapt. J. C. Schaaf, n. Bat.
28 „ J. C. Schotel, kapt. J. P. v. Beest Holle, n. Hartlep, en O. I.
31 „ Samarang, kapt. D. L. Immink, n. Cardiff en O. I.
3 Nov. Henriette Geertruida, kapt. P. Buijs jr. n. Pasoeroean; Johanna, kapt. J. Bik, n. Cardif en O. I.
Veere, 27 Oct. Westkapelle, kapt. M. Roderkerk, n. Lond. en Austr.

Schepen in Lading

Te Amsterdam.

Naar Batavia, *Java's Welvaren*, kapt. Wittebol.
„ „ Samarang en Soerabaya, *Albertros*, kapt. K. P. Haasanoot.— *Castor*, kapt. Langer.— Buitenzorg, kapt. Bruining.
„ „ en Macasser, *Eensgezindheid*, kapt. K. Haasnoot.
„ „ en Soerabaya, *Bantam*, kapt. T. H. Klein.
„ Melbourne en Sydneij, *Bellatria*, kapt. A. P. Saudberg, jr. *Ambarawa*, kapt. J. Buijkes.

Te Rotterdam.

Naar Batavia *Nederland*, kapt. T. Ruiter.— *Zes gezusters*, kapt. G. H. Ruhaak.
„ „ Samarang en Soerabaya, *Gouverneur Generaal Duijmaer van Twist*, kapt. C. A. Hoeksma.— *Maria Elise*, kapt. van der Putten.
„ „ *Admiraal van Kinsbergen*, kapt. A. Glazener.
„ Padang, *Jan van Galen*, kapt. de Boer.

Zeilklaar.

Nieuwe Diep. Waalstroom, kapt. Wijnmalen, Batavia.
Brouwershaven. Geertruide, J. Lourens, Batavia.
Hellevoetsluis. Maria Magdalena, T. H. Popken, Bat. en Sam.

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van *Batavia*: per Ambarawa, kapt. Buykes: de Heer J. K. van Bulderen en familie; de Heer J. O. F. Struben, familie en een bediende; twee Militairen.

Vertrokken Passagiers.

Naar *Batavia*: per Joan Melchior, kapt. Kemper: Mr. J. Voute, met echtgenoot en kind; de Heeren Hulshoff en Thuret; Mej. J. van Vloten.— Per Azia, kapt. Abrahams: de Heeren T. H. Kroon, H. G. Wittenrood, W. H. Brouwer, W. Castens, Echtgenoot en Kind; Mevr. de Wed. J. J. van der Eb en Kind; Mejuffrouw H. E. van Battum en Mademoiselle A. M. Hammel.— Per Baron van Geen, kapt. G. Rotgans: Kapt. Labaar, 2de Luit. Geerders, 2de Luit. Dompseler, 2de Luit. Schreuder.— Per Henriette Geertruida-kapt. P. Buis Jr., naar Batavia: de heer A. H. Spengler en Echtgenoot, de heer H. H. Marlen en Echtgenoot; de heeren P. Vogel, P. van der Valk, A. Eslingen en J. Beijerink.

ADVERTENTIEN.

ONTVANGEN

bij Van Driessche.

Alle soorten van PORCELEINEN BALLONS en STOOMGLAZEN. (7)

PAS ONTVANGEN

Nieuw DELFTSCHE GRAS BOTER, DIVERSE DRANKEN, PROVISIEN in blikken, SEIDLITZ POEDER en BOTER per pond; bij (423) H. VAN DE VELDE.

ALLEMANSGADING.

Ontvangen met de Anna Maria Henrietta.

VERSCHE HAMMEN.

(8) DEELEMAN.

Te bekomen bij Van Driessche.

BEST HAANTJES BIER. (10)

VERLOREN.

Op Zaturdag 31 Januarij 1853, uit het *Marine Hotel*, een **WITTE POEDEL.** Degeen die den hond in gezegd hotel aan den eigenaar terug bezorgt, zal eene goede belooning hebben. (9)

EEN HUIS

TE HUUR in de *Chinesche Kamp*, geschikt voor een handelshuis, vis-à-vis de toko van de heeren KERVEL & Co, en te bevragen bij
(409) R. M. PEREIRA.

Bij Van Driessche te bekomen.

IN GROOT FRANSCH FORMAAT MET DUBBELDE KOLOMMEN.

LIVRES DE CAISSE,	groot	9	boeken	à *f*	30.—	Rec.
IDEM.	„	5	„	„ „	8.—	„
JOURNALEN	„	6½	„	„ „	25.—	„
IDEM.	„	5	„	„ „	18.—	„
IDEM.	„	4	„	„ „	12.—	„

Benevens alle soorten van Boeken, geschikt voor kantoren en fabrieken. (415)

Op Vrijdag den 30sten December 1853
is bij R. M. PEREIRA uitgepakt.

EEN

BRILLANT FACTUUR

MEUBELEN EN ARTIKELEN VOOR HEEREN, DAMES EN KINDEREN.

Uit de eerste Fabrieken en van de beste kwaliteiten, tegen zeer billijke prijzen.

AANGEBRAGT PER CATHARINA MARIA.

Spiegels, van verschillende afmetingen en soorten, in lijsten en met voetstuk,

Schilderijen in vergulde lijsten, voorstellende diverse onderwerpen uit de *Galerie pour rire*, *Numa*, *Soirée de garçons*, *Petites et grandes entrées*, enz. enz.

Verschillende fraaije **Plaatwerken,** voorstellende: *Louis Napoleon III te paard*, *le Depart*, *l'Attente*, *Confessions d'un brigand*, *le bessé*, *La vie d'un gentilhomme*, *Mazeppa*, *les Batailles d'Austerlitz*, *Marengo*, *Maskowa* enz. enz.

Diverse mahonie-houten **Meubels** als: BOEKENKASTEN met glazen deuren,

TOILETTES met waschtafel,

Ronde **Tafels** met marmerenblad,

Ovale idem. met idem.

Toilettes duchesse,

Idem. *Imperiales*, nouveau genre,

Idem. Commode,

Consoles met marmeren blad en spiegel,

Linnen kasten,

Canapés à Louis XV,

Foteuils à idem.

Idem. à *Voltaire*,

Voetebanken met fluweel bekleed,

IJzeren **Geldkisten** met kunst-sloten,

Diverse **Glas- en Aardewerken** als:

Een groot assortiment Water-, Wijn- en Likeur Glazen (Gondole atsoen), Kaasschalen en Deksels, Zout vaatjes, Compoten, Bladen voor compoten, Wit porseleinen eet serviezen voor 24 personen, Porseleinen theeserviezen met 5 groote stukken 1 botervlootje, 12 kopjes en schoteltjes, 12 dessert bordjes, 2 schotels, alles met vergulde randen, Porseleinen **Bloemvazen, Tète-à-tète,** enz.

Capsules voor flesschen,

Diverse **Parfumerien** en **Zeepen** als:

Eau de Cologne, Eau Tonique, vinaigre des princes, vinaigre Monpelier; Elixer, Amandel zeep, Pommades, Cosmetiques, Tandenpoeder enz. enz.

Flacons,

Fijn Heeren **Hemden,**

Gekleurde Idem.

Gebloemde Idem.

Italiaansche Heeren **Stroohoeden,**

Kinderhoeden, paille fantaisie,

Zwarte zijden **Hoeden,**

Idem. Idem. met spiegel,

Hoeden, beaux-fariniers,

Lakenschen en fluweelen **Petten,**

Coiffures met bloemen,

Fraaije **Bloemruikers,**

Borduur wol van verschillende kleuren,

Stramien,

Tapisseriën voor pantoffels, Tabouretten, Bouquetten, Kussens. enz.

Kinderspeelgoed van de eerste kwaliteit en alle mogelijke soorten,

Kinder- en Gezelschapsspellen,

Fraaije **Poppen** van alle mogelijk soorten; **Echarpes,** van zijden, taf en kant,

Mantilets orientales,

Handschoenen voor Heeren en Dames van glacé, zijde enz.

Prachtige **Parures, Garnitures,** fijne **Goudwerken** enz.

(422)

ALLE SOORTEN VAN PROVISIEN IN BLIK.

Ontvangen bij Van Driessche.

Fraaije kleine **BIJBELTJES** met en zonder zilveren sloten.

Handleiding tot de Maleische taal door HOLLANDER.

Handleiding tot brieven schrijven.

Groote Nederlandsche **PRENTENBOEKEN** 700 gravures à *f* 2½ Rec. (6)

Door den Boekverkooper E. FUHRI is ontvangen:

JAVA.

TOONEELEN UIT HET LEVEN ENZ. VAN JAVA'S BEWONERS.

DOOR

E. HARDOUIN EN W. L. RITTER.

Aflevering V en VI.

NIEUWENHUIS'

WOORDENBOEK

VAN

KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN

DOOR

MR. S. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN.

Aflevering XII.

DE KINDER-COURANT.

Aflevering XL—XLVI.

LEESMUZEUM.

Aflevering IV—VI.

KUNSTKRONIJK.

Veertiende Jaargang.

Voorts is door hem pas ontvangen:

H. ZSCHOKKE. Uren aan de godsdienst gewijd. Door *J. M. L Roll.* 4 dln. 5de druk. Ing. . . *f* 40.—

IDEM. Uw huisboek. Door *C. van Schaick.* 2de druk. Ing. . . . . . . „ 9.—

Dr. J. H. CROOCKEWIT, Hz. Banka, Malakka en Biliton. . . . . „ 2.50.

F. NOBACK. De koopmansleerling, voor Nederlanders bewerkt, door Mr. *M. A. M. 's Gravesande Guicherit.* . . . . „ 4.—

Jongensrampen. Schetsen met bijschriften. . „ 3.—

TE HUUR

Een **HUIS** staande aan den zuidhoek der oude *Hospitaal steeg.* (1)

PAS ONTVANGEN

bij Van Driessche.

Versche Limburgsche **KAAS**, benevens **KNIKKERS.** (419)

AMBACHTSSCHOOL.

Aangezien het uit den aard van het onderwijs en de leercursus, welke aan deze school gevolgd wordt, noodzakelijk is dat de lessen onafgebroken worden bijgewoond, zoo verzoekt de directie dezer instelling aan ouders of voogden eenigzins te willen medewerken tot eene getrouwe en ijverige waarneming der lessen door hunne kinderen of pupillen.

Namens de Directie
De Wd. Secretaris,
(2) P. MUNNICH.

Een jong mensch van goeden huize, onlangs uit *Nederland* gekomen, bekend met de administratie en eene goede hand schrijvende, wenschte gaarne geplaatst te zijn op eene Suikerfabrijk. Hierop reflecterenden gelieven de brieven franco onder letter A. Z. te adresseren bij den uitgever van dit blad. (410)

Uitgekomen bij Van Driessche

EENE NIEUWE FRANSCHE

CATALOGUS

Benevens een SUPPLEMENT, bevattende de laatst uitgekomen FRANSCHE WERKEN. (417)

Prachtige BALVESTEN, COSTUUM HOEDEN en DEGENS voor Heeren Residenten, Assistent-Residenten en Kontroleurs, zilveren EPAULETTEN. Verder LAKENS, SATIN DE LAINE en TRICOTS. (404) H. C. GEUKEN.

H. PETERSON

Te *Banjoewangie*, maakt bekend aan Heeren gezagvoerders van schepen, op hunne reis naar *Europa* van hier door de straat *Balie*, dat bij hem, zonder eenig oponthoud voor de reis, versche **PROVISIEN** verkrijgbaar zijn.

BANJOEWANGIE, *den* 10*den December* 1853. (394)

Bij van Driessche te bekomen.

PROPATRIA PAPIER van *f* 6— à *f* 11.— Rec.
FRAAI VELIN PAPIER „ „ 4. 90 à „ 6.— „
Geliniëerd PROPATRIA PAPIER, verder ENVELOPPES, VISITEKAARTJES, ROUWPAPIER en ZWART LAK, benevens andere SCHRIJFBEHOEFTEN. (416)

LET WEL.

De ondergeteekende geeft kennis dat hij zich gevestigd heeft te *Soerabaya*, in de *Werfstraat* nabij de *Kaliemaas*, als LEVERANCIER van SCHEEPSBEHOEFTEN, VERVERSCHINGEN en PROVISIEN.

(418) C. SCHOEWERT.

PUIK PUIKE

MANILLA SIGAREN N°. 2.

A GL. 55.— REC. DE KIST

Van 1000 stuks tegen contante betaling. Verkrijgbaar in kisten van 1000, 500 en 250 stuks bij

(403) R. M. PEREIRA.

Puike **MANILLA SIGAREN** à *f* **6.**— Rec. per 100 stuks, bij

(420) VAN DRIESSCHE.

PAS AANGEBRAGT.

Genever AVH., Cognac, Gras-Boter, Zwitsersche Kaas, Puike Haring, Rookvleesch, Hermitage, Hammen, Bloemkool in potten, Tafel- en Haagsche Beschuit, Manilla Sigaren N°. 2, Eng. Mostard, Tafel-Rozijnen en Amandelen, Aspergie Punten, Hollandsche Zuren in stopfleschen, Amerikaansche Beschuit en diverse fijne Wijnen, bij

(408) BECHADE.

LEES HIER.

Tegen Primo of Medio *January* 1854, wordt in *huur* gevraagd een LOGEABEL HUIS in den omtrek der *Kaliesosok*, den huurprijs van zestig guldens 's maands niet te boven gaande. Opgaven onder Lr. F. te bezorgen bij den uitgever dezer Courant. (421)

SCHEEPSBERIGTEN:

STOOMBOOT JAVA.

Het vertrek dezer Boot naar *Samarang*, *Batavia* en *Singapore* is bepaald op Vrijdag den 6den dezer, des morgens ten 8 ure.

Voor passage en nadere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot

De Agenten,
(3) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Per het voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt *Nederlandsch* schip *Princes Sophia*, gevoerd door Kapt. P. S. MATZEN, in den loop van de maand *Februarij* van *Pasoeroean* te vertrekken, te bevragen bij den GEZAGVOERDER aldaar, dan wel bij

De Agenten,
(4) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Per het voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt *Nederlandsch* schip *Oceaan*, gevoerd door Kapt. DOEKSEN, tegen medio *Januarij* 1854 van hier te vertrekken. Te bevragen bij

De Agenten,
(5) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Met het snelzeilend en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt *Nederlandsch* schip *Nederland en Oranje*, Kapt. L. VAN DER PLAS, voerende een geëxamineerden scheepsdokter, binnen kort te vertrekken. Te bevragen bij

De Agenten,
(413) FRASER EATON & CO.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

27 Dec. L. Bordonnau, van Grisseo; C. von Franquemont en F. W. Karthaus, beide van Pasoeroean.— 28 Dec. Furnulij, van Madura; J. Douwes Dekker, van Toeban; J. B. Davidson, van Madura; W. G. Meijer, van Probolingo.— 29 Dec. J. A. Potter, van Probolingo; Mevr. A. L. Rosenquist, Mevr. J. Brugge en F. W. Portier, allen van Madura; C. Descelles, van Modjokerto; Jhr. J. H. Gevers, van Pasoeroean; J. L. L. Berghuis, van Batavia; R. W. Thomson, van Samarang.— 30 Dec. J. C. Neijndorff, van Rembang.—31 Dec. J. Leeps, van Riouw; J. W. Billo van der Dungen, van Malang.—2 Jan. J. J. H. Kervel, van Probolingo: G. A. Siek en Mevr. L. M. Sijnja, beide van Riouw; G. G. van Geijen, van Modjokerto; R. Sleeswijck Veenstra en J. L. H. Burer, beiden van Pasoeroean; L. F. A. H. Baron van Heeckeren, van Batavia; D. van der Sluijs, van Bodjonogor; R. Swaving, van Djocjocarta.—

HOTEL MONTOFT.

27 Dec. Douwes Dekker, van Bodjonegoro; Wetzelaar en zoon, van Batavia. — 29 Dec. Van Eijk Menkman, Vogelsang, Matzen en zoon en Doeksen, allen van Batavia. — 30 Dec. Menso van Gijzel, L. A. Baron van Heeckeren, G. Batten, Chevallier, Harmsen en van de Poll, allen van Batavia; Swaving, van Djocjokarta.

MARINE HOTEL.

27 Dec. Davidson, van Madioen.— 28 Dec. van Leent, van de reede; van Vlissingen, van Pasoeroean. — 29 Dec. Saijers, van Boedoeran; Ihne, van Grissee.— 30 Dec. Schultz en fam., mevr. de wed. Stok, beide van Grissee; Werner Schmith, van Kebraun; Nahmens, van der Meij en Blok, allen van Pasoeroean.— 31 Dec. Stavenisse de Brauw, Brown, beide van de reede. — 1 Jan. Montoft en familje, C. van Casand, beide van Pasoeroean; Baron van Heerdt, du Rieu, beide van de reede.— 2 Jan. Muller, van Batavia; Spiegelberg van Pasoeroean; van Duivenbode, van Batavia.— 3 Jan. Ledeboer, uit het Hotel Montoft.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

S. J. Loudon, de Kock van Leeuwen, D. Batavia 17 Dec.— L. A. Descelles, Caron, D. Batavia 19 Dec.— W. J. H. L. Fraissinet, Hancke, Z. Padang 19 Nov.— J. F. Mersen Senn van Basel, Buten Bik, Z. Batavia 18 Dec.— W. F. E. Degens, von Schukkman, D. Batavia 28 Dec.— P. H. J. G. van Tienen, van der Jagt, Z. Samarang 20 Dec.— R. J. van Ingen, de Groot, D. Samarang 25 Dec.

Getrouwd:

A. Keuchenius met Butin Bik, Batavia 21 Dec.— J. L. E. Ham met K. J. Jansz, Pekalongan 16 Dec.

Overleden:

J. S. Macartich, 53 j. Batavia 20 Dec.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Dec.	27	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolingo.
„	—	Nederl.	Prinses Sophia.	P. S. Matzen.	Batavia.
„	28	Nederl. Ind.	Goanlie.	Lim Tiouw Hong.	„
„	29	„ „	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	„
„	—	Nederl.	Koning Willem II.	G. van Eijk Menkman.	„
„	—	„	Oceaan.	C. J. Doekzen.	„
„	30	„	Maria Sophia.	M. van Gijzel.	Hongkong.
„	—	Nederl. Ind.	Kembang Djepoon.	Liem Tikhok.	Riouw.
„	31	„ „	stoomschip Java.	G. Batten.	Batavia.
„	—	Balische	Arrow.	Biau A-an.	Balie (Badong).
„	—	Nederl. Ind.	Goansieng.	Liem Tianghok.	Riouw.
„	—	Engelsche	Grecian Queen.	H. H. Gibs.	Port Philip.
Januarij	2	Nederl. Ind.	stoomschip Macasser.	H. J. E. E. Chevallier.	Batavia.
„	—	„ „	Hing Goan.	Liem Pik I.	Riouw.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Dec.	27	Nederl. Ind.	Nauwan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Golf van Persie.
„	28	Amerik.	Sea Breeze.	G. Newell.	„
„	—	Nederl.	Australie.	R. A. Tange.	Nederl. over Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Paulina.	Pa Gantima.	Sumanap.
„	29	Z. M.	Sylph.	Komm. Luit. ter zee 1e kl. van der Straaten.	Koers stellende om de West.
„	30	Nederl. Ind.	stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	Bat. over Samarang.
„	—	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panar. over Probolingo.
„	—	Nederl.	China.	J. G. Appel.	Amsterdam.
„	—	„	Antoinette.	F. Chasteau.	Molukkos over Macasser.
„	—	„	Hendrina.	A. van Marion.	Ned. over Bezoekie en Panar.
Januarij	1	Nederl. Ind.	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.
„	—	Nederl.	Derkina Titia.	W. B. van Zijp.	Nederl. over Panaroekan.
„	—	Nederl. Ind.	Fathool Barie.	Sech Said bin Osman Bahasoan.	Grissee.
„	—	„ „	Atiatul Barie.	Sech Abd. Zahim b. Osman Bahasoan.	„

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl.	Rotterdam.	P. Vis.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
„	Nijverheid.	N. J. Mooij.	„	„ „
„	Nederland en Oranje.	L. van der Plas.	„	„ „
„	Maximiliaan Theodoor.	K. G. de Veer.	„	„ „
„	Alblasserdam.	H. Pott.	„	„ „
„	Formoza.	G. Groenewoud.	„	B. J. van Eck & Co.
„	Hendrina.	Van Marion.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Helena Christiana.	Van Calcar.	„	„ „
„	Derkiena Titia.	W. van Zijp.	„	J. B. van Eck & Co.
Eng.	Bengalore.	C. Jurner.	Engeland.	Adam & Co.
Nederl. Ind.	Djoharie	Kiagoos Mohamad Asie.	Molukkos.	Gezagvoerder.
„ „	Almansoor Sarie	Mohamat Said.	Banjarmassing.	„

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, de heeren Bisschop van Rosengaarde, Meijer en fam., 3 Chinezen en 18 Inlanders.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren Vogelzang, Thompson, de Rochemont, 2 Europ. matrozen en Z. M. troepen.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Java*, Mev. Bronckhorst en 3 kinderen, Mejufv. Fakeret, 3 Officieren, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Ned. Ind. bark *Goansieng*, Mev. L. M. Sijnja met 2 kinderen en 3 bedienden.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Macasser*, de heeren W. Cores de Vries, van der Poll, Harmsen, Muller, Brodhaag, Niessen, Mets, Riethagen, Duivenboode, van Heekeren, Mejufv. Cook en Z. M. troepen.— Met de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, 1 Chinees, en 3 Inlanders.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, de heeren C. Descelles, jonkh. J. H. Gevers, C. J. van Oeckelen en fam., K. C. van Oeckelen en fam.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren J. C. Coster, en J. L. L. Berghuis.— Met de Ned. bark *Derkina Titia*, de officier van administratie 3e kl. van de Nederl. marine J. H. C. Hansen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalenia, fregatschip Prins Hendrik der Nederlanden, stoomschip Suriname, Celebes, schoener Aruba, Gouv. schoener Haai; de schepen Barend Willem, Rotterdam, Fatahool Moebarak, stoomschip Padang; de barken Fatal Maän, Hoksoen, Camba Toorida, Shat Elvrat, Bacht Mastora, Machtilda Cornelia, Abdul Hassim, Urania, Mathilda, Maximiliaan Theodoor, Assad Dullah, Helena Christina, Ida Elizabeth, Salma, Mentor, Bangalore, Reijerwaard, Nederland en Oranje, Almassoor Sarie, Rembang, Nijverheid, Sumatra, Kiem Tjiansing, Blora, Sara Alida Maria, Djoharie, de Stad Nijmegen, Catharina Maria, Ama Maria Henrietta, Elisabeth en Johanna, Formosa, Alblasserdam, de brikken Brahma, Djoemating; de schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Heatlie, 29 April, Sweeping, Hoseeng, Sarie Toendjoong en Goanlie.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

29 Dec. het Ned. schip *Phoenix*, gezagv. Kasse.

30 Dec. de Ned. bark *Australie*, gezagv. R. A. Tange, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

29 Dec. het Ned. schip *Jupiter*, gezagv. G. J. van der Meij, naar Amsterdam.

31 Dec. het Ned. schip *Geertruida Maria*, gezagv. C. Spiegelberg, van Dordrecht.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 24 tot en met 31 December 1853

Naar Amsterdam met het Ned. schip *Jupiter*, gezagv. van der Meij.

10281$^{31}/_{100}$ picols gouvernements suiker 5490$^{25}/_{100}$ pic. gouv. koffij.

Naar Dordrecht met het Ned. schip *Geertruida Maria*, gezagv. C. Spiegelberg.

10591$^{80}/_{100}$ picols gouvernements suiker en 5700 pic. gouv. koffij.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

23 Dec. het Ned. schip *President Verkouteren*, gezagv. C. F. Eijlers, van Panaroekan.

24 Dec. het Ned. schip *Doggersbank*, gezagv. J. M. Jansen, van Probolingo.

26 Dec. Z. M. stoomschip *Vesuvius*, Komm. Luitenant ter zee 1e klasse P. A. Matthijsen, van Balie.

28 Dec. het Ned. schip *de Koningin der Nederlanden*, gezagv. F. H. A. Loos, van Bezoekie.

VERTROKKEN.

26 Dec. het Ned. schip *Emelie*, gezagv. A. van der Koef, naar Rotterdam.

28 Dec. het Ned. schip *Doggersbank*, gezagv. J. M. Jansen, naar Rotterdam; het Ned. schip *President Verkouteren*, gezagv. C. F. Eijlers, van Nederland.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. stoomschip Vesuvius en het Ned. schip de Koningin der Nederlanden.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

28 Dec. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Pasoeroean.

30 Dec. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa Gantima, van Soerabaya.

VERTROKKEN

26 Dec. het Ned. Ind. schip *Jo.dool Wadoet*, gezagv. Sech Achmat bin Oemar Fagie, naar Padang.

29 Dec. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Pasoeroean.

Schepen liggende ter reede.

De schoeners Vorstelijk Genoegen, Sumanap, Mifrejool Moelook, Maria, de bark Catharina Hendrika, het schip Elmachlaar, de brik Sie Kanoegrahan en de kotter Paulina.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 27 December 1853 tot en met 2 Januarij 1854.

AANVOER

Van Batavia per het Ned. schip *de Stad Nijmegen*, gezagv. P. M. Mellink, agent Tiedeman & van den Burg.

10 vs. specie, 674 bn. en kisten manufacturen, 1 vt. soldeer koper, 5 kn. koper, 27 kn. vijlen, N. H. M.; 2 kn. vliegwielen, Baijer; 12 kn. manufacturen, Hoekstra Gijsing & Co.; 50 mn. seltserwater, Tiedeman & van den Burg.

Van Batavia per het Ned. schip *Catharina Maria*, gezagv. G. L. Gortmans, agent Fraser Eaton & Co.

Een partij ijzeren ballast, Fraser Eaton & Co.; 61 kn. spiegels schilderijen, parfumerien, meubelen, porcelein, enz. B. J. van Eck & Co.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Sarie Toendjoong*, gezagv. Loeij Tjew, agent Tjatjien.

240 pic. rijst, 30 pic. kadele pitten, 80 pic. kapas, 42 pic. klapperolie, 20 ps. koehuiden, Tjatjien.

Van Batavia per het Ned. schip *Anna Maria Henriette*, gezagv H. F. Zeijlstra, agent Fraser Eaton & Co.

4 col. diverse provisien, van der Linden; 6 vs. boter, 10 kn. manufacturen, 1 monster pakje, Hoekstra Gijsing & Co.; 4 ks. diversen en kramerijen, Deeleman; 6 kn. koopmanschappen Order; 1 bascule, 1 bl. doos, 24 kn. en vn. bier, 20 md. water, 1 vt. rolpens, 18 ks. wijn, 2 kn. provisien, 1 kt. hammen, 100 vt. boter, 21 ks. kaas, 7 ks. drukletters, van Raalten; 4 bn. goenie zakken, 15 vt. boter, 1 kt. diversen, Fraser Eaton & Co.; 40/2 pn. en kn. bier, 1 kt. kramerijen, 4 kn. glaswerk. 75 kistjes wijn, 100 md. seltselwater. 200 vt. boter, S. H. Wanders; 7 kn. katoenen, 1 monster pakje, 9 kn. en vn. diversen, 1 kt. leder, 1 kt. klokken, Karthaus; 26 tonnen teer, 4 pakken en 50 kl. touwwerk, 1 kt. kramerijen en pendule, 1 kt. staalwerk, 1 kt. jagtgeweeren, en toebehooren, 1 kt. hout schroeven, 100 vs. loodwit, A. Duijshart; 1 kt. kramerijen, 200 vs. boter, 1 kt. boeken, B. J. van Eck & Co.; 3 kn. diversen, Brunel; 20 vn. bier, 1 kt. glaswerk, van Driessche; 50 vn. bier, Tiedeman & van den Burg; 50 vn. bier, 22 kn. en vn. diversen, 11 kn. gedr. kotoen, 1 monster pakje, 100 kelders genever, 50 kn. bier, 475 vs. boter, Granpré Moliere & Co.; 50000 waalsche klinkers, 43 kn. vlampijpen, 174 kn. ruw katoen, 160 kn. wit katoen, 348 kn. wit katoen, ƒ 100,000 aan zilveren munt, N. H. M.; 2 kn. speelgoed en eenige regalen, boeken en kleinigheden, Order.

Van Batavia per het Ned. schip *Koning Willem II*, gezagv. G. van Eijk Menkman, agent Fraser Eaton & Co.

20 kelders zuren, 1 vt. groenten, 2 vn. azijn, Gezagvoerder.

Van Batavia per de Ned. Idd. bark *Djoharie*, gezagv. Kiagoos Mohamat Asie, agent Gezagvoerder.

5 kn. manufacturen, 1 kt. modewaren, 13 vs. loodwit, 1 kt. mouslinnen, Adam & Co.; 108 ks. suiker, 10 ks. vruchten op water, 26 ks. cognac, 1 kt. provisien, 1 kt. servies, 4 vn. bier, 1 kt. parapluien, 6 ks. cognac, 4 pullen siroop, 32 kn. en ks. inhd. manufacturen, chn. goederen en kleinigheden, Order.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *Atuatul Barie*, gezagv. Sech Abdul Rachman bin Osman, agent Gezagvoerder.

1 wagen, 100 zakken tarwe, 4 kn. bier, 27 col. meubelen, Fraser Eaton & Co.; 1 ks. provisien, Tiedeman & van den Burg; 2 kn. wit katoen, 20/2 kn. meel, 1 kt. glaswerk, 2 kn. gedr. katoen, Kervel & Co.; 43 kn. manufacturen, van Eck & Co.; 20 ks. gedr. vruchten, Adam & Co.; 85 heele en halve vaten meel, Kervel & Co.; 37 vn. spek en vleesch, Order; 25 kelders genever, 72 collies diverse provisien en dranken, van Eck & Co.; 1 kt. inhoudende uniform laken, kleeren, boeken, geweren en pistolen, Dean.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *Fathool Barie*, gezagv Sech Said bin Osman, agent Gezagvoerder

17 balen garens, Adam & Co.; 3 vn. glue, 5 kalbassen rozenwater, 1 pak karpetten, Order; 5 kn. kains en slendangs, Hoekstra Gijsing & Co.; 200 zakken tarwe, Adam & Co.; 5000 ps. sp. matten, 1 pak gordijngoed, Order.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. A. Schmidt, agent W. Cores de Vries.

1 pakje gedr. stukken, 1 kt. boeken, Ruijl Cramer & Co.; 1 kt. man. sigaren, van Raalten en Kockem; 10 kn. zeildoek, Cores de Vries; 3 kn. gew. en gedr. katoen, Kervel & Co.; 25 pn. touwwerk, W. Cores de Vries; 38 ks. rhijnwijn, Granpré Moliere & Co.; 2 ks. provisiën en kleinigheden, W. Cores de Vries; 2 kn. cambricks, 2 kn. manilla sigaren, 6 kn. toestellen, Fraser Eaton & Co.; 1 kt. manufacturen, G. Behrend; 3 kn. zeildoek, W. Cores de Vries, 3 kn. manufacturen, 1 kt. wasdoek, Adam & Co.; 1 kt. wollen goederen, Stecher; 2 kn. zijde stoffen en handschoenen, 1 kt. jap. doosjes en kleinigheden, van Eck & Co.; eenige manufacturen, kleinigheden en chn. goederen, Order.

UITVOER

Naar Nederland viâ Pasoeroean per het Ned. schip *Australie*, gezagv. R. A. Tange.

80 pic. rotting, 652 kanasser suiker, 2408$^{56}/_{100}$ pic., N. H. M.

Naar Molukkos viâ Makassar per de Ned. Ind. brik *Anthoinette*, gezagv. F. Chasteau.

514 keldrs. arak, 18 kn. anijsdrank, Oeij Tjie King; 130 kelders genever, 15 kn. madera, 10 kn. blauuw katoen, Granpré Moliere & Co.; 300 keldrs. arak, 77$^{58}/_{100}$ pic. suiker, Adam & Co.; 28$^{50}/_{100}$ pic. Java koperwerk, 20500 st. Jav. sigaren en eenige manufacturen en kleinigheden, Sech Oemar Aldjaroe; 158 pic. suiker, Liem Piksioe, 6$^{25}/_{100}$ pic. Jav. koperwerk; 6 kn. lijnwaden en eenige kleinigheden, Sech Oet bin Soenkar; 10 tafels en knapen, 1 weeg met rak, 5 kn. provisien en glaswerk, A. Duishart, 50,000 st. Jav. sigaren, 4 kn. bamb. kammen, 1 dozijn stoelen en eenige kleinigheden. Oeij Tjie King; 2 kn. lijnwaden en eenige kleinigheden, Sech Abdul Rachman Alkaf; 2 kn. lampen, Sech Altima, 1 kt. doeken, Sech Oemar Aldjaroe; 2$^{20}/_{100}$ pic., Jav. koperwerk en eenige kleinigheden, Sech Out bin Songkar.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *China*, gezagv. J. G. Appel.

1349 krandjs. suiker, 5001$^{78}/_{100}$ pic., 1690 pic. koffij, 60 pic. rotting, N. H. M.

Marktprijzen.

Suiker No. 16 per picol ƒ 11 à ƒ 11¼.—
Id. „ 15 „ „ ƒ 10½ à ƒ 10¾.—
Id. „ 14 „ „ ƒ 10—
Id. „ 13 „ „ ƒ 9½—
Id. „ 12 „ „ ƒ 9—
Koffij per picol ƒ 25 à ƒ 26½—
Rijst (carga) per koijang ƒ 115 à ƒ 140.—
Id. (witte) „ „ ƒ 125 à ƒ 170.—
Koehuiden per 100 p. à ƒ 240.—
Arak per legger. ƒ 45.—
Olie (Klapper) per picol ƒ 20.—
Olie (Katjang). ƒ 16.—
Kadjang Matten. ƒ 10.—
Rotting ƒ 6.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 8sten Januarij des morgens ten half 9 uur.
Ds. BRUMUND.
Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 8sten Januarij 's morgens ten half 9 uur